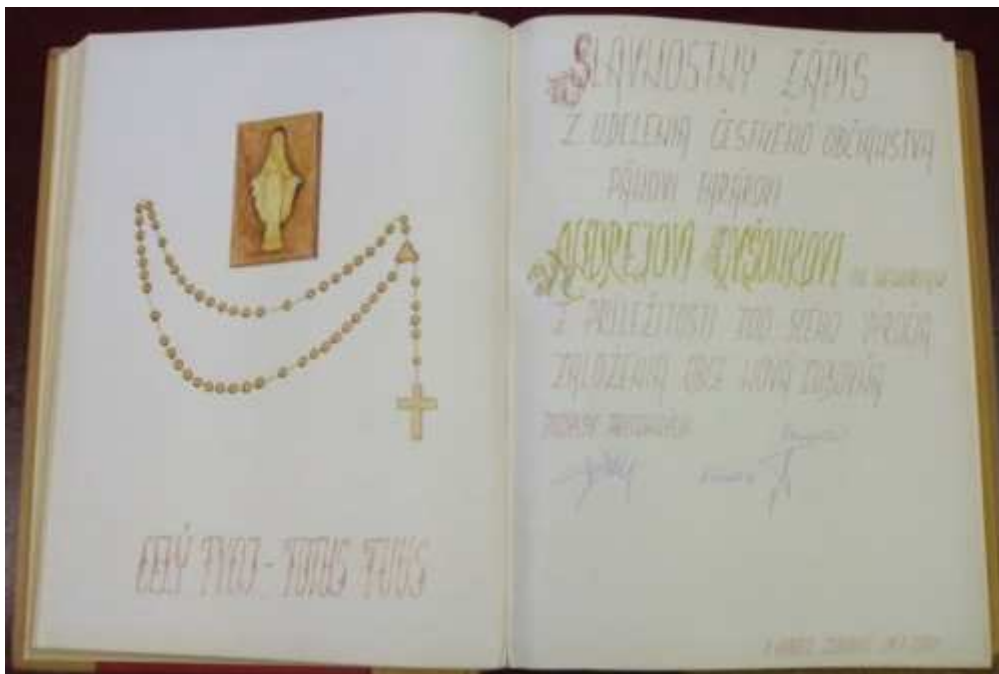

ČESTNÉ OBČIANSTVO

vdp. ANDREJOVI OVŠONKOVI - in memoriam

Dňa 19. júla 2008 na slávnostnom zasadnutí obecného zastupiteľstva, pri príležitosti osláv 700-ročnice založenia Obce Nová Ľubovňa udelila obec čestné občianstvo "Andrejovi Ovšonkovi - in memoriam", správcovi farnosti v r. 1962-1977.

"Šťastím pre život v dedine je správny lekár ľudských duší."

/Citácia p. Minárika z Častej/.

V čase osláv, keď sa spolu tešíme, že máme tú česť a šťastie sláviť okrúhle jubileum našej obce, pod rúškom zábavy a šťastia, nezabúdame na významné osobnosti našich dejín, na našich predkov, ktorí zbudovali tento malebný kus zeme pre nás.

Tak v roku 1962 nastupuje službu Bohu v našej obci pán farár, Andrej Ovšonka. Údajne za trest, keď proti rozhodnutiu a vôli nadriadených opravil známu piešťanskú kaplnku. V tomto prípade, jeho trest, bol pre našu obec požehnaním. Neopovrhol obyčajným, chudobným ľuďom z dedinského prostredia, ale práve naopak, svojim neopísateľne diplomatickým spôsobom naviedol ľudí k zmenám, ktoré nie len zmenili ich postoj k životu, ale hlavne napomohli zmeniť tvár tejto obce a zakorenili v srdciach občanov prirodzenú potrebu zveladiť svoj podiel a tak spoločne vytvoriť jedno krásne miesto na tejto zemi, dedinku, v ktorej každý žije rád, i do ktorej sa každý rád vracia.

Ako duchovný otec staral sa a rozvíjal duchovný život veriacich. Okrem nezabudnuteľných kázni a procesií, ľudia si pamätajú i púte do Censtochowej, Olomouca, Brna, či na Velehrad.

Možno vás to prekvapí, ale pán farár bol dobrým kamarátom zosnulého pápeža Jána Pavla II. a v svojej mladosti nie raz na lyžiach cez Vysoké Tatry navštívil svojho priateľa v Poľsku.

Na jeho podnet začali pôsobiť v našej obci štyri rehoľné sestry, ktoré sa starali o čistotu kostola, kvetinovú výzdobu i o duchovnú výchovu mládeže.

Pán farár si v nevýslovnej úcte uchovával Pannu Máriu. S vrúcnyim pozdravom "Celý Tvoj Mária" začínal, či končil modlitby, i pre neho tak typické procesie na oslavu Božského Srdca i Panny Márie. Nestaral sa však len o duchovný život veriacich.

Zveľadil novoľubovniansky chrám. Nebol pre neho problém zorganizovať vymalovanie kostola, jeho úpravu, dokonca k hlavnej stavbe pristavili kaplnku.

S darom p. Ľudmily Sásovej dali do poriadku aj dlažbu kostola, na ktorej sa všetkým oveľa príjemnejšie rozjímalo v modlitbách ako na starých, čiernych kameňoch.

Za jeho pôsobenia sa vybudoval okolo budovy kostola chodník, z kraja vyložený obrubníkmi a priestor okolo kostola bol vysadený samými voňavými ružami, kvetmi, ktoré mal pán farár tiež v nesmiernej obľube. Osadil lavice okolo kostola a dbal o udržiavanie trávnikov, napriek tomu, že vtedy ešte neboli kosačky.

Ešte viac však, ako kvety, rozkvitali a voňali svojim čistým srdcom počas jeho pôsobenia milovaní miništranti. To nebola povinnosť, to bola dodnes, nezabudnuteľná česť - vzpriamene dvíhať oči k oltáru a so zopätými rukami slúžiť pri slávení svätých omší, procesií a ďakovať Bohu za všetko, čo nám dáva. Pre mnohých mladých, ktorí sú dnes už snád' aj starými otcami, je a bude p. farár vzorom na celý život. Títo miništranti však nekončili u pána farára len zazvonením zvonov, venoval im lásku a čas, ktorí im nemohli dať vtedy ich rodičia a brával ich na výlety, či kúpaliská. Učil ich využiť voľný čas športom, veď on sám bol zaniatený športovec.

O to vrúcnejšie sa s vd'akou znova a znova schádzali chlapci k sláveniu svätých omší v krásnych bielych košielkach, miništrantských čiapkách a bielych rukavičkách. Pán farár vyžadoval disciplínu, ale jeho srdce spievalo láskou a úctou k ľuďom a tá ich zase ťahala k nemu, cítili sa pri ňom dobre, v bezpečí, prežívali s ním nezabudnuteľné chvíle. Tak ako vtedy, na Vianoce, keď sa kostolom prvý krát na jeho pokyn a nacvičenie ozvalo „Uprostred tichej a tmavej noci“. Človek v svojej ľudskej krehkosti snád' cítil vtedy tie najkrajšie pocity, aké len človek môže prebudiť v hĺbinách svojej nesmrteľnej duše. Uvedomoval si, že kostol už počtu veriacich nepostačuje a tak sa zanietil o výstavbu nového kostola na kapušniciach pri cintoríne. Mal takú predstavu, musíme uznať, že na tú dobu možno až príliš pokrokovú, že pod kostolom bude niečo, ako sála, ktorú by využívali občania k rôznym rodinným slávnostiam. A tak počas jednej procesie pri križi na Chmiel'niku posvetili základný kameň nového kostola. Jeho plány však zmietol vtedajší režim s odôvodnením, že na výstavbu nie sú peniaze.

Pán farár Ovšonka sa nemiešal ani do politiky štátu, ani do politiky obce. Nebol mu však život za múrmi kostola ľahostajný. V civile, ako si ho mnohí pamätajú, pôsobil neopísateľne dôstojne, či už v športovom oblečení, alebo v krátkych športových nohaviciach, bielej košeli, klobúku s diplomatkou v ruke. Keď prechádzal dedinou nečakal na pozdravenie, sám prvý zdvíhal ruku na pozdrav a pošťastil každému, kto poctivou gazdovskou prácou budoval svoj statok.

To práve on vysvetlil potrebu darovania krvi a povzbudil hneď na prvý krát asi 100 ľudí z dediny, ktorí s láskou darovali to najcennejšie, čo prúdi v ich žilách.

To práve pán dekan ukázal ľuďom, ako sa dá zveľadiť priedomie na gazdovstve, že obec môže zakvitnúť ľudskou usilovnosťou. Ľudia si zriadzovali záhradky pred domami, namiesto drevených, smutne čnejúcich plotov rozkvitali pred domami záveje kvetov, ktoré sladko vaňali, keď ste sa v deň Pána prešli touto vyzámetanou dedinkou. Výsledkom je aj dnešná potreba udržať si pekné a príjemné prostredie obydľia a v tých rokoch obec získala dokonca aj cenu o najkrajšiu obec okresu.

Možno to všetci nevíete, ale pôvodný park rázcestia Jakubany, Kolačkov vytvorili práve na podnet a snahu pána dekana. Zbúrali, na tú dobu skutočne zle situovanú kováčsku dielňu a vytvorili park s tým najvýstižnejším symbolom Slovenska – dvojramenným krížom a trojvrším, ktorý aj donedávna zdobili – ako inak, kvitnúce kvety. Tejto pamiatke sme ostali verní aj po vytvorení novej kruhovej križovatky, nuž – "Dedičstvo otcov, zachovaj nám Pane."

Pán dekan nemyslel len na žijúcich, dedičanom ,vstúpil do srdc aj podaním, že cintorín nazývame záhradou práve preto, že doň „zasievame“ tie najkrajšie „semená“ a preto by sme sa mali o tie „kvety“ starať. To práve tým začala tradícia sadenia kvetov a udržiavaných hrobov v našej obci.

Počas svojho pôsobenia inicioval zhotovenie a výstavbu amfiteátru v parku v strede obce, kde slúžieval sväté omše, vystupoval tu aj pánom farárom pozvaný 100- členný súbor z Kanady, no amfiteáter bol využívaný na rôzne obecné slávnosti, kde všetci boli ako jedna rodina, kde si ľudia oddýchli od každodennej práce, podali ruku bratovi, priateľovi, zaspievali si, porozprávali a načerpali tak silu do ďalších dní ťažkej práce.

Možno, že sa Vám zdá dlhé naše čítanie, ale verte, to nie je zďaleka všetko, čo by Vám o ňom porozprávali tí, čo si pána farára pamätajú...

Po rýchlych okolnostiach pohrebu riaditeľa školy, pána Zentka, je pán farár preložený. Ľudské slzy ľúlosti pri lúčení rozháňal upokojením, že aj tak by raz odišiel a tak či tak, pôjde do dôchodku, veď raz sa musí rozlúčiť. No tento krát jeho slová nešli tak ľahko pochopiť a prijať skutočnosť do srdca, v ktorých zanechal hlbokú stopu svojej ľudskosti. Mnohí sa dlho po odchode nevedeli vyrovnáť s tým, že odišiel niekto tak charizmatiký, autoritatívny, ich ochranca, ich potecha i vzor.

A pán farár, aj on si oblúbil tento kraj zeme, miništrantov, mladých, prírodu i všetko naokolo. A že nás mal rád svedčí i odkaz jeho sestry, keď nám zverila, že pán farár ju pri svojom skonávaní vyzval: "Podme sa ešte pomodliť za Novú Ľubovňu. Bolo to to najkrajšie svedectvo lásky k nám, čo poviete?"

Tento človek vlastne už dávno je v našich srdciach čestným občanom, 19.7.2008 sme ho už len tak – trochu oficiálne potvrdili. Napriek – predsa len nie až tak dlhej dobe, ktorú tu pôsobil, mal nie malú zásluhu na pozitívnych premenách našej obce a preto mu tento titul „čestný občan obce Nová Ľubovňa“, aj keď in memoriam, odovzdávame s najväčšou úctou a láskou.

Vdp. Andrej Ovšonka

sa narodil 22. júla 1904 v Spišskej Starej Vsi rodičom Jozefovi Ovšonkovi a Kataríne rod. Vyrostekovej.

Vysvätený bol 5. júla 1930 v Olomouci.

Od 1. septembra 1935 prešiel do Apoštolskej administratúry trnavskej.

Ako kaplán pôsobil v Bratislave – Nové Mesto.

Od roku 1935 bol farárom vo Veľkých Levároch,

od roku 1938 farárom v Horných Zeleniciach.

**Od roku 1939 bol administrátorom a onedlho farárom v Častej.
Po tejto službe bol v roku 1950 odvelený za dekana do Piešťan.
V rokoch 1962 – až 1977 svoje kňazské povolanie vykonával v našej obci
Nová Ľubovňa.
Po preložení – v dôchodkovom veku - už žil v rodnej obci Spišská Stará Ves,
kde 9. októbra 1982 zomrel. Pochovaný je na cintoríne v rodnom meste.**

**Dňa 19.7.2008 na zasadnutí obecného zastupiteľstva pri udelení čestného občianstva
Andrejovi Ovšonkovi - in memoriam**

**bolo udelenie symbolicky odovzdané Ing. Petrovi Kutarňovi, synovcovi p. farára
a pamätná tabuľa čestného občianstva správcovi farnosti Nová Ľubovňa Mgr. Slavomírovi
Gallikovi,**

ktorá je osadená vo vstupnej chodbe rímskokatolíckeho kostola v Novej Ľubovni.

(spísané na základe výpovedí občanov obce – predložené obecnému zastupiteľstvu pri návrhu udelenia čestného občianstva 19.7.2008)